

Brassóban, Nagy- s Czórna-utca sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
9—11 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. alatt,
hol minden délután találhatók.
A szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Agy-külföldi ügyei érdekű közlemények
Horváth László
ársszerkesztőhez Segesvárra küldendők,
a kis-külföldi ügyei érdekű közlemények
Gyöngyösi István
ársszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

55-ik szám.

Brassó, Szombat, május 11-én.

V. évfolyam. 1889.

A helyzet.

Budapest, 1889. május 9.

A német politikai irányadó körök állítása szerint irigység nélkül tekint a Németbirodalom kormánya a diadalmas pompára, melylyel a francia köztársaság elnöke a történelmi helyen, a versaillesi kastélyban előbb az 1789. év májusi napjainak, a szabadság, egyenlőség és testvériség e tavaszának emlékünnepe, azután a világkiállítást, egy munkás gondolkodó népnek ezt az életteltjes emlékét, megnyitotta.

Őszinte szívből, minden nemes- és szépért lelkesült kebelből örvend a német nemzét a francia lelkesítő emlékeinek, mint békés diadalainak. Hisz a nagy revolúció azt, a mi megváltó a következménye volt, az egész emberiségnek nyújtotta, s a németek minden monarchikus érzelmeik mellett sem lehetnek annyira elfogultak, hogy be ne lássák, miszerint a francziák nagy tettei nélkül náluk még ma is a tizenketted fejedelemségek tömegesen virágzásának utálatos maitresse-gazdálkodásaikkal, s a birodalom soha sem jutott volna hozzá, hogy egy legyen és hatalmas, mint ma.

És a francia lángész gyümölcsei, melyeket a kiállítás a művelt emberiség bámulatára halom számmal állít szem elé, nekik is javukra válnak. És a béke, melyet a kiállítás épen nagyszerűsége által kilehel, nem-e az ő békéjük is? Valóban a leghauvinistább francia sem óhajtja jobban, mint a németek, hogy a kiállítás minél fényesebben, nagyszerűbben sikerüljön, minél tovább legyen nyitva és álljon fenn, mert annál biztosabb, hogy folyton több s több francia fogja megkedvelni az állandó békét s fog elfordulni az oktan revanche-kedvteléstől.

Bármily különösen hangzik is, a császári Németbirodalom, a királyi Poroszország ép oly meggyőződéssel kiáltja, mint a leglelkesebb francia: „Vive la République française!” — Mert a republikánus Franciaország fennállásában, virágzásában és biztonságában van egy józan, becsületes, emberileg igaz és megbízható politikának biztosítéka; a monarchisták és a fantasztá bramarbas Boulanger hivei általában revanchisták, szédelgéseiket is csak a revanche

örült ingerlésének segélyével képesek folytatni. A „Gaulois” érthetően elárulta ezt a versaille-i százados emlékünnepe szánt cikkében. „A történelmi terem, melyben a constituante ülésezett, — így ír az egyesült monarchisták lapja — csak az elvesztett provinciák visszaszerzésének ünneplésére lett volna megnyitható. Nem, azt az ünnepet halandó szem látni nem fogja; a német Elzászt Németországtól csak úgy vehetik el, ha ereiből kifolyt a vér, testéből elszállt a lélek. A míg csak egy német ki tudja nyújtani a kezét, ragaszkodni fog a birtokhoz és csak életével együtt ejti el.”

A köztársaság pedig, különösen a most kormányon ülő józan köztársaságiak, könnyebben hozzáférhető az igazságnak; másutt fog kárpótlást keresni az elvesztettért. Mindenekelőtt benn az országban a közjólét, a közérköcs emelése által; azután künn, ott, hol a földrajzi és ethnographiai momentumok Franciaország által vindikálnak birtokfoglalást. A Németbirodalom pedig nemcsak gátolni nem fogja, hanem tettersően támogatja, mint ezt Tunis meghódításánál és elfoglalásánál bebizonyította. Elég nagy a föld, hogy Franciaországot Elzászért tizszeresen pótolja.

De tekintsünk másfelé is!

Tagadhatlan, hogy a luxemburgi kérdés egy operette mintájára játszódtott le, melynél Adolf nassauai herczegnek kellett viselnie az általános vigság költségeit, dacára, hogy az összes európai udvarok és népek is rokonszenvesen éreznek iránta.

A herczeg, kinek loyaltása és baráti hírsége 1866-ban örökölt országának koronájába került, ki mégis igazán előkelő hidegvérűséggel viselte az őt érdemetlenül ért sorscsapás következményeit, kinek keblében azonban az uralkodási kedv, jó atyja lenni egy országnak, soha ki nem halt, végre sok kínos évek után lecsendesítve látja vágyódását. Nassau, melyet elvesztett, visszaszerelhető nem volt, a porosz sas, mely azt mint győzelmi zsákmányt elnyelte, már husává és vérévé asszimilálta; de Luxemburgot, melyre öröklési jogot bírt, általán csak neki ítélték oda, sőt Poroszország, melynek uralkodóházával a herczeg azóta szoros sógorságba lépett, buzgón és határozottan

támogatta az ő jogát. És ő el is megy Luxemburgba, átvenni a kormányt, de hirtelen megfordul a koczka, a herczegnek ismét távoznia kell; minden személyes méltóság mellett is egész Európát megnevettető komikus alak lesz.

Clio mint librettista, valóban új és szokatlan jelenség! Csakhogy mit tehetünk e zsarnok élczelődése ellen?

De van e tréfás esetnek komoly oldala is. Nem kicsinylendő értékű annak megállapítása, hogy a luxemburgi kérdés, mely 20 év előtt majd lángba borította Európát, eltűnt a hatalmak czivódási tisztájáról. Nem tudhatni, meddig viszi Vimos király; tudvalevőleg sokáig élnek azok, kiknek holthírét költik. A békeszerető Európára azonban minden körülmények közt megnyugtató, hogy a luxemburgi trón jövődő megüresedése esetén a sima, akadálytalan, vitatlan betöltésének kezessége már most megvan nyerve. Tehát ez eset komikumának is megvan a maga komoly, méltóságos, figyelmet érdemlő oldala.

Belföld.

Brassó, május 10. (Új képviselő.) Törökszentmiklóson f. hó 9-én a függetlenségi párt egyhangúlag Herman Ottót választotta képviselővé. E kerületet azelőtt gróf Szápáry Gyula képviselte.

Országgyűlés.

A képviselőház szerdai ülésében megkezdvén a költségvetés részletes tárgyalását, ennek folyamán elintézte az ugynevezett »apróbb tárczák» legnagyobb részét és ebben a miniszterelnökségig haladt, melynek személyi és dologi kiadásait is megszavazta. A közösügyi kiadásoknál s a központi nyugtáknál a szélsőbalról történt felszólalások után a miniszterelnökségnél fejlődött ki hosszabb és élénkebb discussió, melyben többen vettek részt. E discussióban az ellenzék szónokai általános politikai szempontokat hangoztattak, igaztalan s részben személyeskedő vádakát emelve a miniszterelnök ellen.

Irányi Dániel a miniszterelnök tiszt, működési és személyi pótlékát 8000 forinttal leszállítani indítványozá; azonkívül határozati javaslatot terjesztett be, mely szerint a kormány utasíthatná, hogy a közigazgatási bíróságról s a tisztviselők szolgálati pragmaticá-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A telefon.

— Népszerű természettani értekezés. —

(Folytatás.)

Ezzel azonban egyszerre meg volt állapítva a helyes kiindulási elv; csupán a kivitel volt még czélszerűtlen, minek tökéletesbitése, úgy látszik, a legujabb évekre volt hagyva.

Lényeges javításokat tettek Reis telefonján 1868-ban az amerikai Yeates és Vander Weyde, kiknek sikerült a hangokat tömöttebbé, erősebbé tenni; majd a chicagói Gray Eliás, később Angolországban pedig Cromwell Varley. De midezok inkább csak zenei telefonoknak veendő s így tehát nem vezethetők oly sikerre, mint Graham Bell találmánya, mely először érdemli meg a szó teljes értelmében hangzatos, sokatjelentő nevet.

S most ismerve már ennek feltalálási körülményeit, lássuk szerkezetét, mely oly egyszerű, hogy valóban csodálni kell pontos működését.

III.

Előre kell bocsátanom, hogy az a telefon, melylyel Graham Bell a nyilvánosságra lépett, harmadik alakja megelőző készülékeinek, melyeket tanulmánya alatt készített és módosított, nem is számítva az u. n. fültelefon készülékét, mely őt a hullámzó áramok továbbterjedésére vezette. Tölcséralaku átvevője, henger-

alaku átvevője volt, s e mellett szintén disznóbőr hártyát és galván telepet használt.

Második alakja már tökéletesebb, de ez is két különböző részből állott. Az átvevő kezdetleges szerkezete egy hosszukás patkóalaku vasmágnest volt, két sarkán egy-egy selyemmel körütekert elektrómágnest, melyek csavarokkal egy vaskoronghoz tetszés szerint voltak közelíthetők s ezelőtt aztán a kiegészítő hangtölcsér állott. Eleinte az átvevő is ilyen volt, de később egy hengeres dobozba zárt csöves elektrómágnest cserélte fel, melyet egy rezgőlemez fedett s az egész egy velezengő-szekrényen állott. A vilamos telepet még mindig nem nélkülözhetle, ámbár ezen a ki-ejtett hangok már oly tiszták voltak, hogy ennek a mintája volt a philadelphiai kiállításon eredetileg kiállítva.

Tapasztalati uton sikerült aztán a zsenialis feltalálónak a legegyszerűbb alakot kieszelni és csak ezután adta ő telefonjának mostani ismert formáját melynek egyik legnagyobb előnye, hogy nincs szüksége villamtelepre, hanem pusztán a beszélő egyén hangja hozza működésbe.

Ez a telefon egy körülbelül 12 cm. hosszú és 3—5 cm. átmérőjű csinosan esztergályozott fa- vagy kaucuk csőből áll, melynek egyik végén a drótvezeték megerősítésére szolgáló két szorító-csavar van, míg a másik vége kup-idomu, üveges — a hang befogadására. Ugyanitt valamivel szélesebb a cső a benn-

ne elhelyezett részek miatt. Ezen kívül üveges végén egy krajczárnagyságu lyuk is van, melyet belülről egy kis vaslemezke fed el. Ennyit mutat a készülék kívülről, de belső szerkezete is felette egyszerű.

A cső hosszabb és vékonyabb részében rudalaku aczélele van, mely egy a cső vastagabb felében elhelyezett villamdelele vasmagvával van összeköttetésben. Ez utóbbi egy selyemfonatu rézdróttal körütekert orsó, mely azzal a fentemlített kéttized mm.-nyi vékony vaslemezkevel van elfedve, mely kívülről is látszik. Végül van még a készülékben két elkülönített villamvezető-sodrony is, mely a villamcsengettyű vastagságu drótvezetékkel van összekapcsolva. Működése nagyon természetes.

Megjegyzendő, hogy használatnál a következőkre kell ügyelni:

1. Hogy a két készülék lehetőleg egyenlő legyen, 2) hogy a vékony vaslemezke, mi a rozsdásodás ellen cinnel vagy lakkal van bevonva, be ne horpadjon és 3) hogy az elszigetelt vezető-drót jó karban álljon; mert a legkisebb sérülés vagy ütés következtében is a készülék már nem működik megfelelően.

Kíváncos ezenkívül, hogy minden állomáson két telefon legyen, hogy egyiket fülünkhöz tartva, a másikba azonnal szólhassunk, vagy hogy mindkettővel egyszerre hallgatózzunk, a mi sokkal jobb.

(Folytatása következik.)

Brassó, 1889. május 10.

járól még a jövő ülésszakban törvényjavaslatokat terjeszsen a ház elé. A ház azonban a költségvetést itt is változatlanul, Irányi határozati javaslatát pedig a miniszterelnök azon módosítványával fogadta el, hogy a kormány utasíttatik, miszerint az említett két ügyre nézve lehetőleg mielőbb adjon be törvényjavaslatokat.

Résztvettek még a vitában Apponyi Albert gróf, ki hozzájárult Irányi indítványaihoz, nem fogadva el a miniszterelnökség költségvetését s Tisza elleni vádjában tulment Irányin is; Orbán Balázs és Szalay Károly. A miniszterelnök élénk helyeslések közt felelt az ellenzéki vádakra, nem kiméletet, nem elismerést, csak igazságot kérve az ellenzékétől; — de ugyancsak a miniszterelnökség dologi kiadásainál ismét megújult a vita, melyben Ugron Gábor még igaztalanabb vádakkal lépett fel Tisza ellen, ki azokat nyomban és hatással semmiségükre reducálta, különösen kimutatva annak tarthatatlanságát, mintha Magyarország a külpolitikában mit sem nyomna, mintha a kormány kétféle mértékkel mérne a szászoknak — pártpolitikai szempontokból.

Érdekes incidens volt, a midőn Tisza, Polónyi egy közbeszólására válaszolva, azt mondá, hogy az ország közvéleményére mindig bátran hivatkozik Polónyival szemben s midőn ezután Ugron Gábor hosszan fejtegette, hogy a magyar miniszterelnökre megalázó, »ha egyes képviselőkkel« hasonlíja össze magát, Polónyit szemmel láthatólag feszélyezték azok a fejtegetések, melyekkel pártja vezére annak abszurditását — a mi különben senkinek sem volt szándékában — hogy őt a miniszterelnökhöz mérjék, ily dicséretes ösztönzéssel demonstrálta; igyekezett is az által reá nézve teremtett feszélyező posztóból egy gombaságokkal telt személyes felszólalással szabadulni, de a ház mégis Tisza miniszterelnök rövid válasza után — annak benyomása alatt oszlott szét, hogy az ellenzékétől Tisza kért igazságot s Ugron megmondta az igazat — Polónyinak.

Polónyi felszólalásának azon részére, mely Matlekovics kiválását az államszolgálatból érinté, Szapáry Gyula gróf határozottan, szabatosan felelt, helyeslést keltve az egész házban. Ezzel az ülés véget ért.

*

Csütörtökön a miniszterelnöki tárcza fölött folyt tovább a vita. Pázmándy Dénes a választások ellen kelt ki hevesen és felhozta azon lehetetlen körülményt, miszerint a választási költségekhez bécsi bankárok és egyes pénzemberek is hozzá járulnak.

Majd Szederkényi szólott, ki után Orbán Balázs fejtegette ki, hogy Erdélynek Európában minő tekintélye volt.

De most már az egész országnak nincs tekintélye, mert Tisza Kálmán alatt a külföld megszokta Magyarországot provinciának tekinteni.

Irányi Dániel felhozta, hogy a konzulátusoknak és követségeknél csak Ausztriát ismerik, — Magyarországot nem.

Apponyi Albert a miniszterelnöki költségvetést nem szavazhatja meg, mert ez bizalmiság volna.

Ezután Tisza Kálmán miniszterelnök szólott, nagy hatással czáfolta sorra az egyes szónokokat.

A párisi világkiállítás ma középpontja Európának és az marad az egész nyáron át.

A kiállításról érkező tudósítások fölülmulják egymást a legremekebb leírásokban. Igen sikerültnek mondják az osztrák-magyar osztályt is.

A köztársaság elnöke fényes kísérete által követve f. hó 6. d. u. fél ötkor érkezett az osztrák-magyar kiállítási osztályba. Itt már jó ideje fényes társaság várta az elnök érkezését. A két kolonia kitünőségei élükön a kiállítási bizottsággal, ünnepélyes díszben jelentek meg a köztársasági elnök fogadtatására. A hölgyek toilettjei és szemkápráztató ékszerei csak emelték a kép nagyszerűségét.

A mint az elnök az osztrák-magyar kiállítási osztály körletébe lépett, szünni nem akaró »vive Sadi Carnot!« kiáltás fogadta az elnököt. A köztársaság elnöke láthatóan meg volt lepve e meleg fogadtatás által. Berger kiállítási főigazgató ezután bemutatta az elnöknek Bürger Lajost a bizottság elnökét, Orosdy és Wedeles alelnököket, Doubisky titkárát és Magyarországot delegáltját, Védei urat.

A köztársaság elnökét különösen meglepte az osztály előrehaladottsága. És valóban becsületére válik a bizottságnak, hogy ennyire el tudott készülni az időre. Magáról a kiállításról most csak annyit mondhatunk, hogy az becsületére fog válni az osztrák iparnak és a magyar agrikulturának, sőt bátran lehet állítani, hogy utóbbival még a francia osztály sem fog versenyezhetni.

Örvendünk konstatálni, hogy mind az ipar, mind a földmívelési csarnok nemzeti zászlóinkkal és czimrunkkel van díszítve.

Umberto olasz király és a trónörökös Crispivel együtt, három miniszteri hivatalnoka kíséretében május 18-án délután külön vonattal Berlinbe utaznak. A német nagykövet az uralkodók találkozása alkalmából szintén Berlinbe utazik.

Az angol alsóház a tengeri haderő szaporításáról szóló törvényjavaslatot két napi vita után 277 szavazattal 136 ellenében második olvasásban elfogadta.

Belgrádról írják nekünk, hogy most már biztos, hogy Mihály volt metropolita és Hyeronimus püspök nem fognak előbbi állásaikba visszahelyeztetni, míg az 1883-iki, az állam és egyház viszonyát rendező törvénynek módosítása törvényerőre nem emelkedik. Az egyházi felebbviteli törvényszék elnökévé az 1889. évre Nikazor, a zicai püspök neveztetett ki, a mi szintén a mellett tanuskodik, hogy a kormány nem akarta eihirtelenkedni az egyházi kérdés megoldását, a mint azt a szabadelvűek kívánják.

A francia állami ítélőszék vizsgáló bizottsága május 8-án sok tanut hallgatott ki, a kik közt azonban kiválóbb politikai személyiség nem volt. A bizottság elhatározta a munkálatok gyorsítását, hogy a vizsgálat két hét alatt be legyen fejezve. Akkor Merlin elnök teljes ülésre hívja össze a vizsgáló bizottságot és előterjeszti a vizsgálat eredményét: 1. a hütlenségre való csábítást 2) a pénzek eredetét és 3. az ugynevezett »történelmi éj«-et illetőleg. Erre a bizottság el fogja dönteni, vajjon a vádnak hely adandó-e vagy, nem?

Tanügy.

Középipariskola Brassóban.

Lapunknak több ízben volt már alkalma megemlékezni erdélyi részreink egyik fiatal, de jelentékeny hivatással bíró szakintézetéről: a brassói állami közép-faipariskoláról.

Most ismét öröndetes alkalom kínálkozik ehhez, midőn a vallás- és közoktatásügyi miniszter az erdélyi részi tankerületi főigazgatók és tanfelügyelők útján a felügyeletük alatt álló valamennyi közép-, polgári- és felső-népiskola igazgatóságokhoz figyelemre méltó körlevelet intézett, melyet közérdekeségénél fogva egész terjedelmében közlünk. A körlevél így szól:

„Közgazdasági szempontból felette kívánatosnak tartván, hogy ezután már az ifjuságnak minél nagyobb része lépjen az ipari pályára, különösen hogy a hivatalnoki és tudományos pályáról azok, kiknek ezekre képességük és hivatásuk különben sincs, eltereltesse: az egyes iparágak szolgálatában álló ipartanmúhelyek mellett a budapesti, kassai s ujabban a brassói állami közép ipariskola alapításával s fokozatos fejlesztésével kedvező alkalmat nyújtottam arra, hogy az ifjuság magát a gyakorlati pályára s különböző irányban kiképezhesse.

Ezen czél szolgálatában álló középipariskolák közül a budapestinek és kassainak szervezete immár eléggé ismeretes lévén, szükségesnek tartom, hogy az amazoknál bár korlátozottabb keretben működő, de azokkal egyenlő külszervezettel bíró s e tekintetben az erdélyi részekben egyedül álló brassói állami közép-faipariskolának szervezetét és czélját megismertesse a t. igazgatóság a vezetése alatt álló intézet tanulóival.

Ezen intézet czélja, hogy a butor- és építő-asztalos és esztergályos ipar terére főmunkásokat, művezetőket s szakavatott és önálló működésre alkalmas mestereket neveljen.

Ezen czélból a szakértelem és gyakorlati ügyesség fejlesztésére egyenlő súly van fektetve az intézetnél, melynek tanfolyama három évre terjed.

A felvételre feltétel valamelyik középiskola, gymnasium, polgári vagy reáliskola négy alsó, avagy a felső népiskola három osztályának jó sikerrel való elvégzése.

Mindezek folytán felhívom a t. igazgatóságot, hogy a tanév bezárása előtt a vezetése alatt álló intézet tanulóival a brassói állami közép-faipariskola szervezetét és czélját ismertesse meg és tanácsolja az abba való belépést mindazoknak, a kiknek a faipar iránt hajlamuk van és a kiknek a tudományos pálya jövőt nem ígér.

Figyelmeztesse egyszersmind azon kedvező körülményre, miszerint ezen intézetben a tanítás díjmentes, s az intézettel kapcsolatban álló konviktusban a szegény sorsu jó tanulók némi kedvezményekben részesülnek, valamint az intézetet jó sikerrel végzett tanulók, kik előzőleg a gymnasium, polgári vagy reáliskola négy osztályát sikerrel elvégezték, az egyévi önkéntesség kedvezményét élvezik — s e mellett az intézettől nyerendő végbizonyítvány alapján az asztalos és esztergályos ipar önálló üzésére is fel vannak jogosítva.

Az érdekeltek bővebb felvilágosításért Orbán Ferenczhez, ezen közép-faipariskola igazgatójához (Brassóban) fordulhatnak.

Keleti kirándulás.

III.

Konstantinápoly.

Ebéd Sofiában, vacsora Philippopolban reggeli Konstantinápolyban. Ez az igazi élvezet!

Mustafa-Pachánál léptük át a török határt. Már az első benyomás kedvező volt. A török vámtisztviselő udvariassága, a ki csak »pour la formalité« jött vizsgálni a vonatra, kellemesen lepott meg mindnyájunkat, mert Czaribrodron megszoktuk, hogy a bolgár vámtiszt kiczipelte velünk podgyászainkat hajnali négy órakor.

Maga az út Philippopoltól Konstantinápolyig meglehetősen egyhangú. Csak úgy egy órával Konstantinápoly előtt kezd érdekes, majd egyenesen megkapó lenni, ott t. i., a hol a Márványtenger a maga teljes szépségében áll előttünk. Kis félóráig halad így a vonat a szép Márványtenger mentén. Nemsokára feltűnik a láthatáron a Herczeg-szigetek (Prinzen-Insel) három csucsukkal, majd szemben egy óriási beláthatatlan épülethalmaz fenn egy hegyen. Még egynehány perc és elértük a régi várfalakat érdekes hét tornyukkal, borbogunk a külvárosba, hol a legszegényebb néposztály lakik, s a vasuti műhelyek vannak.

Az első szó, melyet itt hallottunk, magyar szó volt, vasuti munkások beszélgettek szép nyelvünkön.

Hej, hova nem vándorol kenyér után a magyar!

A másik perczben berobogtunk a konstantinápolyi pályaudvarba.

A második szó, melyet itt hallottam, német volt: egy rögt szakállu, csuf német ember rohant oda kocsihoz, — hihetőleg engem is németnek nézett — azt kiáltva »Ich bitte, sind keine siebenbürger Sachsen gekommen?« Lám, a fajszereket nyilvánulása! Persze voltak közöttünk szászok is; emberem boldog volt.

De menjünk be Konstantinápolyba. A pályaudvar nem szép. Sőt sokkal kevesebb, mint szép. Annál nagyobb a rendetlenség, a zűrzavar benne. Nagy nehezen kocsihoz jutottunk és elhajtattunk. Csak most állott előttünk Konstantinápoly a maga remek voltában. Elérjük a Bosporust és Arany-szarvat. A kép mind szebb és szebb, valóban tündéres lesz. Szó nincs, mely kimondja, toll, mely leírja s ecset, mely lefesse azt az elbűvölő panorámát. Nem is csodálom, ha Lord Byron azt mondá: »Láttam Athen szent hajlékait, láttam Ephesus templomait és benn valék Delphiben; átutaztam Európát egyik végétől a másikig, meglátogattam a legszebb országokat, de sehol sem lepte meg szemeimet oly kép, mely összehasonlítható volna Konstantinápolylyal.«

Valóban majdnem istenkáromlásnak mondhatnám ily magamfajta avatatlan tollal megkísérteni ez örök szép város, vagy egyes részleteinek leírását.

Elérkeztünk a hidra, mely az Arany szarv két partját, Konstantinápoly két városrészét, Stambult és Galatát összeköti. Ez a hid a legérdekesebb része Konstantinápolynak. Azt a forgalmat és emberárt, mely reggeltől késő éjszakáig e hidon van, azt elképzelni nem lehet. Csak nagy lassan haladhattunk tovább. Végre

átjutottunk a tulsó partra: Galatára. Innen hegynek felfelé, keskeny, de sűrűen beépített utcákon keresztül vezetett utunk, melyekre el lehetne mondani, hogy kutyákkal vannak kövezve, annyi itt az utcán heverő kutya, mely még akkor is alig mozdul meg, ha kocsihalad keresztül rajta. Egy másik tulajdonsága e szép városnak is feltűnik itt azonnal: a kellemetlen szag s tisztaság hiánya.

Bizony ez egy cseppet sem európaias! De ezen túl kell tennie magát annak, a ki a Keletet akarja meglátogatni! Jó félóráig tarthatott utunk, mert mindég hegynek fölfelé mentünk, míg felérkeztünk Perába, e nagy város legmagasabbban fekvő részébe, melyet túlnyomóan európaiak laktak.

Rendeltetésünk helyén volnánk: a szállodában. Egy négyemeletes nagy faépület ez, mint Konstantinápolyban általában csak faházak vannak. Szilárd épületek ritkák, bár vannak gyönyörű ilyenek is.

Mint az éhes czigányraj a lopott malaczpecsenyére, úgy rohantunk mi mindnyájan föl a karcsú ház keskeny lépcsőjén a legfelsőbb emeletbe, gyönyörködni a felséges kilátásban. És látva e képet, egy cseppet sem csodálkoztunk a falusi kis lánykán, ki Pestre jöve, felkiáltott: Jaj be szép ez a Pest, Istenem be szép! Bizony mi is felkiáltottuk: Istenem, hogyan teremthetett ily szépet!

Nem volt veszteni való időnk, sietnünk kellett, mert minden perczért, melyet elmulaszt itt az ember, örök kár. És jó is volt sietnünk, mert alig hogy

Az intézet által nyújtott kedvezmények száma a körlevél kibocsátása óta ismét gyarapodott egygyel. A közmunka- és közlekedésügyi miniszter a Brassóba küldött szakközegének véleményezése alapján intézkedett az iránt, hogy a brassói m. kir. állami közép faipariskolát sikeresen végzett tanulók a m. kir. államvasutak műhelyeiben alkalmaztassanak és ott gyakorlati ismereteiknek kiegészítése, valamint a faipar egyik speciális ágát képező vasuti kocsi-építéshez szükséges ismeretek megszerzése által műasztalos vagy bognár művezetők képeztessenek.

Az ily műhelygyakornokok rendszerint 1 frt 20 kr napi díjjal vétetnek fel s a megfelelő szorgalmat és képzettséget tanusító gyakornokok előrehaladásuk arányában fizetésüknek megfelelő javítása mellett fokozatosan csoportvezetők, előmunkások és végre művezetők léptetnek elő. (Egy csoportvezető fizetése 1000—1200 frt.)

A gyakorlati életpályának annyi előnyével bír ezen intézetet nem ajánlhatjuk elég melegen a közép-osztály szülék figyelmébe.

Társadalmunk betegsége.

A mai civilizált társadalomnak van egy ragályos betegsége, mely nagyon sokszor vészes, sőt halálos kimenetelű. Ezen betegség a társadalmi életnek egyik kórtünete, melyet a modern világ nyelvén *fényűzésnek*, *luxusnak* neveznek. A mai megfínomodott izlés követelte kényelem kinövése ez, mely az utóbbi időben annyira lábra kapott, hogy félni lehet attól, hogy ma-holnap társadalmunk közeposztályának ez fogja sirját megásni.

Nem tartozunk azok közé, kik minden fényűzésnek elvi ellenségei, — mert jól tudjuk, hogy kulturális haladás a szükségletek bővülésében áll s hogy minden nagy társadalmi átalakulás fokozottabb kiadásokkal jár. De, hogy e fokozottabb költsékezés helyeselhető legyen, arra szükséges, hogy a szükségletek is, melyek ennek fedezésére irányulnak, helyesek legyenek. Minden olyan költsékezés fokozása, mely egészségünk nagyobb gondozásában, szellemi és erkölcsi igényeink teljesebb kielégítésében nyilvánul, helyes és üdvös, mert ez igen fokozza egyszersmind az ember munkaképességét, vagyonszerző erejét. De azon költsékezések fokozása, melyek csak az emberi hiúság legszejtésebb fajtájának élesztésére szolgálnak, melyek az ember nemesebb szükségleteivel semmi legtávolabbi összefüggésben nem állanak, az ilyen költsékezések fokozása kétszeresen káros, mert egyrészt fölemelteti az emberi szorgalom által termelt értékeket, és a mellett nem, hogy éleszténé, hanem megtámadja magát a munkaképességet is. Nézzük csak pl. az olyan családapa helyzetét, ki a mai viszonyok között 2—3 leányát vezeti hálókba. Közép-vagyoni családok gyermekei a mesterségesen felcsigázott igények mellett pár száz forintot alul nem is kapnak már többé ruhát, melyben nyilvános multságokon megjelenhetnének. Egy-két ilyen multság elég arra, hogy az apa jövedelmének felét elnyelje. S ha annyit hallunk szerencsétlen családi életéről és öngyilkosságról, akkor azokban nagy részt kell tulajdonítanunk a hiúság azon mesterséges felcsigázásának, a melytől hírlapjainkat az ujabbi időben teljesen föl nem menthetjük.

Nem pedig azért, mivel lábra kapott a sajtóban az érdekesség hajhászata. Mert minél több szenzációs hírről van megrakva a hírlap, minél teljesebb névsort közöl valamelyik multságról, a szépnemről s minél hívebb divattudósítást írhat a toilettelek részleteiről: annál érdekesebb és annál kapósabbak hírei. Ha tehát a báli multságok fényűzéseinek elejét akarjuk

venni, csakis így, társadalmi uton tehetjük azt. A sajátunk szép feladata van ezen a téren is. Ezt tennünk pedig annyival inkább kötelességünk, mert a vidék fényűzése rohamos fejlődésnek indult. Csak egy kis város, vagy központibb fekvésű nagyobb község bálját nézze meg valaki: az oktanai pazarlás és a „*a fenn az ernyő, nincsen kas*” előképei a maguk neveltséges valóságában igazolni fogják felszólalásunkat. Kevesebb fényűzéssel, több egyszerűséggel és nagyobb izléssel éppen olyan csinosan lehet öltözködni, mintha két báli ruhára a család összes évi keresményét felcziczomázzuk. Gyöngyösy István.

Irodalom.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministeriumnak az *ipar és vizügyi ügyekre vonatkozó elvi jelentőségű határozatai és rendeletei* összegyűjtve, dr. Ballai Lajos és Varga Sándor szerkesztése alatt ezen gyűjtemény első folyama megjelent.

Ezen gyűjteményt, mely későbbi folyamaiban a többi közgazdasági ügyekben hozott elvi jelentőségű határozatokat is magában foglalandja, — az iparhatóságok figyelmébe ajánlotta a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium (7491—889. sz.).

Miután ezen munka a közgazdaság terén működőknek kiváló szolgálatot tenni van hivatva, melegen ajánljuk a szakkörök figyelmébe.

*

Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. kir. udv. könyvkereskedésében egy igen fontos vállalat indult meg a népiskolai könyvek tára, a legjelesebb szakértők által szerkesztve, a melyből most jelent meg „*A magyar alkotmánytan*” czimű mű Dr. Csiki Kálmán *műegyetemi* tanár ur által szerkesztve, mely a honpolgári jogokat és kötelességeket, melyek a társadalmi élet viszonyainak alapját képezik, tárgyalja. Ára 24 kr. kemény kötésben.

Kuttner S. *Kis természettan a vegytan elemeivel* teljesen átdolgozta *Suppán Vilmos*, ára kötve 36 kr.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Lapunk azon tisztelt előfizetőit, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük hátrálékaik mielőbbi szíves beküldésére.

Emke. Az Emke igazgató választmánya holnap, f. hó 12-én rendes havi ülését tartja, melyen a segélyezések fognak tárgyalatni.

Ováció Szilágyi Dezsőnek. A nemzeti kaszinó tagjai gróf Károlyi István kezdeményezésére szerdán fényes lakomát rendeztek Szilágyi Dezső igazságügy-miniszter tiszteletére.

Megyei ügyek. Kis-Küküllő, megye közigazgatási bizottsága f. hó 6-án gyűlést tartott gróf Bethlen Gábor főispán elnöklése alatt. A gyűlésről tér szűke miatt csak jövő számunkban referálhatunk.

Szegény tanfelügyelő! A brassói német ujság tegnapi száma élén nekimegy Dr. Havass Gyula besztercze-naszódmegyei tanfelügyelőnek, a miért azt merte írni egy tanügyi szaklapban, hogy a százsz népiskolai tantervben nem fordul elő sehol e szó „magyar állam” vagy „magyar birodalom.” Szegény Havas!

Majális. A brassói állami szak-, polgári- és elemi iskolák f. hó 15-én tartják idei majálisukat. Semmi kétség, hogy az idei ünnepély is úgy fog sikerülni, mint az eddigiek, melyek tudvalevőleg magyarságunk valódi népünnepei voltak mindég. Külön meghívók nem adatnak ki.

Figyelem helyett fegyelem. Lapunk mult számának hirrovatában tudósítván a róm. kath. főgymnasium ifjúságának kitünően sikerült majálisáról, a tudósításba egy értelemzavaró betűhiba csuszott be, a mennyiben ott az áll, hogy a díszes közönség dicsérte „a gondos, szép rendezést, valamint fegyelmet”, e helyett figyelmet. Fegyelemre ott egyáltalában nem volt szükség, a fiatalság oly példás magatartást tanusított, a figyelem különösen a tanári karra vonatkozott, melynek tagjai versenyeztek egymással az előzékenységben.

Kirándulás Párisba. Sokoldalú kérdezősködés alapján tudatjuk, hogy a párisi kiállítás megtekintésére külön erdélyi különvonat fog július hó vége felé rendeztetni a lehető legjutányosabb árban. Résztvenni akarók szíveskedjenek lapunk szerkesztőségénél előjegyeztetni magukat.

— **Gyermek-kiállítást** rendez a szebenmegyei egészségügyi egyesület június 30-án, mely alkalommal a legegészségesebb külsejű gyermekek jutalmakban fognak részesülnie. A jury 10 tagból áll, férfiak és nők.

Dicsőszentmártoni hírek. Kis-Küküllő vármegye számonkérő széke f. hó 27-én d. e. 9 órakor ülést tart. — Dicső-Szentmártonban a kis-küküllőmegyei vármegyeház nagytermében f. hó 24-én írásbeli, — 25-ikén szóbeli körjegyzői vizsgálatok fognak tartatni. — Kis-Küküllő vármegye állandó választmányának f. hó 6-án tartott ülésében tüzetes-vizsgálat alá vevén a vármegyei házi pénztár mult évről szóló összes szám-

adásait, ezek az 1886. évi XXI. t. cz. 17 §-a értelmében 14 napig a főjegyzői irodában vannak közszemlére kitéve a törvényhatósági bizottsági tagok számára esetleges észrevételek beadhatása céljából. — **Tisz-taság.** Nagyon örvendetes jelenség Dicső-Szentmártonban, hogy a piactért a vállalkozók hetenként bár egyszer tisztára takarítják a sok giz-gasztól. Illik is ez neki rettenetesen, különösen, ha tekintetbe vesszük vármegyei székhelyét és gyorsan emelkedő impozáns székházát, melyek mindenike szép, tiszta keretet kíván imponáló kidomborodáshoz. Gratulálni fogunk a közs. előjárásának, és főleg a főszolgabírónak, ha szigoruan örködni fognak a fölött, hogy a piactér ne csak felsepertessék és tisztítottassék a piszoktól, hanem az így egybegyűlt giz-gaz azonnal el is távolítottassék a vállalkozók által.

Hó. Ez is hihetlen, de megtörtént. Nagy-Szebenben — mint onnan írja levelezőnk — folyó hó 6-án havazott. Az igaz, hogy szép május!

Népfelkelő-tiszti tanfolyamok. A honvédelmi miniszter tudvalevőleg intézkedett, hogy az ország különböző pontjain az idén is állíttassanak fel népfelkelőtisztképző tanfolyamok. E tanfolyamokban való részvételért a kérvényeket május 1-ig kellett beadni. A jelentkezők száma igen csekély, de azért több helyen lesz tanfolyam. Az illető honvéd feldandár- és honvéd huszár-ezred-állomásokat, hol tanfolyamok lesznek, közelebb jelöli ki a honvédelmi miniszter. A tanfolyamok június 17-én kezdődnek s egy hónapig, vagyis július 17-ig tartanak.

A **Mehsner-féle vendéglőben** holnap vasárnap és naponként nagy zeneestélyt rendez a sepsi-szentgyörgyi első zenekar Bónis Gyula vezetése alatt.

Szerelmi dráma. Kovács Lajos aradi kereskedősegéd beleszeretett egy Jozefin nevű szobaleányba, ki azonban a szerelmes legényre reá se hederített. Kovács Lajos f. hó 6-án ezért a lányhoz ment és rövid szóváltás után rálőtt és életveszélyesen megsebesítette. Ezután saját mellébe lőtt kétszer. Mindkettőjük állapota, habár nem föltétlenül, életveszélyes.

Erdőégések a nap erejétől. Az egyesült Államok területén a rendkívüli hőség következtében több helyt erdőégés támadt. A napokban a hőmérsék 80°-t ért el Fahrenheit szerint. Ennek következtében Minnesotában és Wisconsinban több erdő kigyulladt és számos nagy falu nagy veszélyben forog. A vasutak mentén felraktározott roppant nagy mennyiségű fakészlet és számos nyári lak a lángok martaléka lett.

Közigazdaság.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár ismét egyike volt a leggyengébbeknek. Ugy a gabonapiacson, mint baromfivásáron a kínálat ép oly kicsiny volt, mint a kereslet. Oka ennek bizonyára még mindig a mezei munka, mely a mezőgazdákat elfoglalja.

A gabonapiacson az árak következőkép alakulak: Buza 5—5.20 frt, rozs 3—3.20 frt, árpa 3.60—4 frt, zab 1.80—2.20 frt, paszuly 5 frt, borsó 5—6 frt, lencse 5—12 frt, törökbuza 3.60—4 frt, lenmag 8.50—9 frt.

A baromfivásár sokkal kisebb volt, mint a más évek hason időszakában, árai következők voltak: Csirke 40—80 kr, liba 2.80—3 frt, pulyka a 5—6 frt páronként, malacz 3—5 frt darabonként. — Tojás 14 darab 20 krért.

A húsárak a lefolyt héten következőkép alakultak: marhahús 36—38 kr, sertéshús 44 kr, borjúhús 32—40 kr, faggyu 24 kr, olvasztott zsír 70 kr, olvasztott faggyu 30 kr. klgr.-ként.

Tüzifa a lefolyt héten 9—9.50 frt volt köbmérenként.

Legujabb.

Lapunk zárta után érkezett még következő tudósítás a képviselőház csütörtöki ülésének lefolyásáról:

A rendelkezési alpnál hosszú, élénk vita fejlődött, melyben részt vettek: Pázmándy Dénes, Orbán Balázs, Apponyi Albert és Irányi Dániel, czáfolva a miniszterelnök azon állítását, hogy Magyarország 300 év óta nem birt azzal a sulylyal a külpolitikában, mint ma bir. Tisza miniszterelnök meggyőző válasza után Ugron Gábor intézett heves támadást a miniszterelnök ellen. — Ugy ezen, valamint az ő Felsége személye körüli miniszterium költségvetése nagy többséggel elfogadtatott.

A belügyminiszterium költségvetésénél Orbán Balázs a lelenzügy rendezését sürgette; Apponyi és Szederkényi pedig a miniszterium vezetésének hosszú ideiglenességét kifogásolták, mire Baross miniszter is kijelenté, hogy e miniszteri tárcza végleges betöltése nagyon kívánatos volna

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.) Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyösy István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

Brassói magyar kaszinó.

Hirdetmény.

A brassói magyar kaszinó folyó évi május hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor titkárválasztás végett szokott helyiségében gyűlést fog tartani, melyre a t. urak ezennel tisztelettel meghívotnak.

Brassó, 1889. május 11.

Koós Ferencz, Végh Mátyás,
igazgató. id. titkár.

Szám 98.—1889. végreh.

Arverési hirdetmény.

Alólt kiküldött végrehajtó az 1881. LX. t.-cikk 102. §-sa értelmében ezenel köznirre teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1514.—1889. sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a brassói kir. járásbírósnak 2344.—1889 sz. a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán Popasu J. Constantin javára Archimandrescu Péter hagy. ellen 2000 frt tőke, ennek 1888. évi ápril hó 25-ik napjától számított 6%-os kamatai és eddig összesen 100 frt 20 kr perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1148 frtra becsült ingóságok u. m.: házi butorok és egy Wertheim szekrény nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 2558.—89. számú kiküldetést rendelő végzése folytán Brassó belváros 9. sz. a. leendő eszközésére 1889. évi május hó 15-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törv.-cikk 107. §-sa értelmében a leg többet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak. A netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-ai alapján árverezés megkezdéseig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Brassó, 1889. évi április hó 30-án.
Borsos Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 4878—1889 Brassó vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Brassó vármegyének számvevő-felülvizsgá t 1888 évi zárszámadásai az állandó választmánynak mai napon tartott gyűlésében tárgyalatván, az 1886 évi XXI. t. cz. §-sa értelmében mai naptól kezdve 15 napon át közszemlére kitétettek; mi is oly megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy az egyes számadások az állandó választmány véleményével együtt a fent említett idő alatt az alispán kiadó hivatalban a hivatalos órákban tekinthetők.

Brassó, 1889. május hó 4-én.

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán.

Szám 608.—1899.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1889 évi május hó 3-án kelt 11006. számú rendeletével a Nagy-Szeben—Segesvári államut

25—27 klmtr. szakaszán lévő 2 és 4 sz. hidak helyreállítását 3388 frt 89 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkákat fogantatásának biztosítása czéljából az 1889. évi május hó 27-ik napjának délelőtti 10 órájára a nagy- és kis-küküllővármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bantpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a költség végösszege után számítandó % árengedés vagy ráfizetés mellett — a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlatok a költség-végösszege után számítandó % árengedés vagy ráfizetés mellett teendők.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Segesvárt, 1889. május hó 6-án.

A nagy- és kis-küküllővármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

(203) 1—1

Vízerő!

5 percznyi távolságban a várostól, mintegy 12 lóerejű, új Sagebien-kerékkel és áttétellel, lakással és megfelelő műhelyiségekkel, istálló-s kamarákkal stb., változtatás miatt idei május hó elejével kiadandó — esetleg eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(184 5—6)

Szám. 633—1889.

Árlejtési hirdetmény.

A nagy-enyedi fegyintézetben folytatott szürposztó és pokrócz-gyártáshoz 100 méter-mázsa erdélyi szálal mosott gyapju, melyből $\frac{3}{4}$ rész szürke és $\frac{1}{4}$ rész egyenlő mennyiségben fehér és fekete legyen, szükségeltetvén: ezen gyapju mennyiségnek beszerzése végett alólt fegyintézet i igazgatóságánál folyó évi május 23-án nyilvános árlejtés fog tartatni. Felhivatnak tehát mindazok, kik a fent körülrít gyapju szállítására vállalkozni óhajtanak, hogy 300 forint készpénzből vagy óvadékes értékpapírból álló bantpénzzel, mely a szerződés megkötése esetén bitztositékul is fog szolgálni — ellátott szabályszerűen bélyegzett és lepecsételt ajánlatukat — melynek borítékára ráírandó »gyapju ajánlat« — a kitűzött határnapig alólt igazgatósághoz annál inkább nyujtsák be, mert a nevezett napon délelőtti 10 órakor szóbeli árlejtés is fogván tartani, az elkésletten beérkezet ajánlatok figyelmen kívül fognak hagyatni.

Az ajánlatban a mosott gyapju métermázsájának ára számmal és szóval kifejezendő és kiteendő az is, hogy ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Megjegyeztetik, hogy az ajánlattevők mint a gyapjut is tartoznak beküldeni, illetve az árlejtéskor bemutatni, továbbá, hogy vállalkozó a szükséges mennyiségű gyapjut mosatlan állapotban tartozik a

nagy-enyedi fegyintézetbe bérmentve szállítani, a hol az fegyencz munkaerővel fog kimosatni és ezen mosásnál alkalmazott fegyenczek után fejenként 20 kr napszámot fog vállalkozó az intezeti igazgatóságnak fizetni.

A szerződési feltételek az intézet kiadó-hivatalában a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Nagy-enyeden, 1889. május 1-én.

Kir. országos feggintézeti igazgatóság:

(195) 2—3 Atzél Béla,
igazgató.

Nincs többé köhögés.

A hagymanedvnek tüdő-, mell- és gége-bajok ellen való feltűnően szerencsés alkalmazása a legfényesebb bizonyosságát találja a Tietze O.-féle hagyma-bonbons használása által. Csomagokban 20 és 40 krjával kapható Kellmen Ferencz gyógytárában a »Fehér templom«-hoz s Oberth G. H. gyógyszer-tárában a »Vörös kereszt«-hez Brassóban. Főraktár Krizán F. gyógyszerésznél Kremsierben.

(21-a.) 8—10

100 literen fe üli mennyiségben literenként 7 krajczarral olcsóbb.

Bor-árulás

nagyban és kicsinyben

a »Három Literhez«, Brassó, nagy-utca 504. sz. a.

1888. évi asztali bor, vízhez való, literenként	20 kr.
1885 " " " " " "	25 " "
" " Medgyesi ó-bor " " "	30 " "
" " Villányi burgundi vörös bor " "	50 " "
" " Tramini (magyar bor) " "	40 " "
1879 " Rizling " " "	50 " "
1885 " Muskotály, gr. Teleky S. termelése	60 " "
1888 " Savoignon, " " "	60 " "

Jó, izletes és olcsó ételekről gondoskodik Gross János, a ki abbonseket úgy a házban, mint a házban kívül alázattal kér.

Literes üvegért 8 krajczár vétetik és fizettetik vissza.

Bécs, 1873.
Érdem-érem.

Páris, 1867.
Bronz érem.

London, 1878.
Disz-oklevél.

Budapest, 1885.
Nagy disz-oklevél.

CSIK JÓZSEF

es. és kir. kizárólag szabad. első szerémi

Portland cement- s vízhatlan mészgár

Beocsinban.

Központi iroda és raktár: Budapest V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland cement és vízhatlan mesztét,

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállittatnak.

← Árjegyzék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik. →

Kecskemét, 1872.
Ezüst érem.

Ujvidék, 1875.
Arany érem.

Szeged, 1878.
Érdem-érem.

Trieszt, 1882.
Arany érem.

A legfőbb kitüntetések, a legnagyobb világkiállításokon, 1867-óta.

Mindenkor határozottan:

Liebig
társaság

hús-kivonata kérendő,

Csak akkor valódi,

ha minden doboz árújegye, a mel-
lékelt névaláírással
kék nyomásban van ellátva.

J. Liebig

A Liebig társaság központi raktára az Osztrák-Magyarbirodalom számára:

Berck Károly, osztr. csász. kir. udvari szállítóal, Bécs, I., Wollzeile 9 sz. a.

Kapható továbbá valamennyi nagyobb fűszer-csemege és gyógyfűszer kereskedésben, valamint, minden gyógyszer-tárban.

A legfőbb kitüntetések, a legnagyobb világkiállításokon, 1867-óta.

MEGBIZÁSOKAT

értékpapírok és pénznemek
bevásárlására, eladására,

különösen ajánlható sorsjegyek convertálása, tekintettel a jelenlegi magas árfolyamokra, valamint ilynemű értékek

ELŐLEGEZÉSÉT

a legelőnyösebb feltételek mellett elvállalja

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügynöksége

Brassón, Színház-utca.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.